

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات علوم انسانی-علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۵/۲۷
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷ صبح به افق تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

تاریخ ادبیات (۲ نمره)			
۱	مهم ترین اثر «میرزاده عشقی» چه نام دارد؟	۰/۲۵	
۲	کدام یک از جمله های مشخص شده درباره «مهدی اخوان ثالث» نادرست است؟ از رهروان شعر نیمایی است. بیان روایی و داستانی، کهن گرایی و کاربردهای نحوی سبک عراقی از ویژگی های شعر اوست. شعر وی، شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می کند.	۰/۲۵	۱ ۲ ۳ ۴
۳	درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) «تهران مخوف» اولین رمان اجتماعی است که مرتضی مشفق کاظمی منتشر کرد. ب) «فرخی یزدی» تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و حافظ بود.	۰/۵	نادرست درست نادرست درست
۴	کدام یک از شاعران زیر جزء شاعران «دوره بیداری» محسوب نمی شود؟ الف) ایرج میرزا ب) عارف قزوینی ج) ملک الشعرای بهار د) پروین اعتصامی	۰/۲۵	
۵	مجله «بهار» که نشریه ای محسوب می شد، در سال های مشروطه به وسیله منتشر شد. الف) اجتماعی - سید اشرف الدین گیلانی ب) ادبی - میرزا یوسف خان اعتصامی ج) ادبی - ملک الشعرای بهار د) اجتماعی - دهخدا	۰/۲۵	
۶	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) تنها اثر قابل توجه در محدوده تحقیقات ادبی و تاریخی دوره مشروطه (تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایرانیان - تاریخ بیداری ایرانیان) است. ب) اولین تجربه داستان نویسی سیمین دانشور (آتش خاموش - سووشون) است.	۰/۵	
سبک شناسی (۲ نمره)			
۷	درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) ابهام در شعر معاصر پسندیده نیست و معنی گریزی، از ویژگی های شعر این دوره است. ب) نثر فارسی پیش از نثر فارسی در دوره بیداری قید و بندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می گذارد و ساده می شود.	۰/۵	نادرست درست نادرست درست
۸	هر کدام از عبارت های زیر مربوط به کدام یک از سطوح «زبانی، ادبی و فکری» شعر دوره معاصر تا ادبیات انقلاب اسلامی است؟ الف) لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است. ب) صور خیال، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره های قبل نیستند.	۰/۵	
۹	ویژگی های فکری دوره معاصر تا انقلاب اسلامی در همه گزینه های زیر مشهود است به جز الف) سرپا اگر زرد و پژمرده ایم، ولی دل به پاییز نسپرده ایم ب) بسیار بود رود در آن برزخ کبود / اما دریغ، زهره دریا شدن نداشت ج) مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم / چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم	۰/۲۵	
۱۰	کدام بیت مصداق توضیح زیر است؟ «گروهی از شاعران دوره بیداری با آگاهی از سنت های ادبی به زبان پر صلابت گذشته وفادار ماندند.» الف) آتش حب الوطن جو شعله فروزد / از دل مؤمن کند به مجمره اسپند ب) گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم / مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم	۰/۲۵	
صفحه ۱ از ۵			

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات علوم انسانی-علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۵/۲۷
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷ صبح به افق تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

۱۱	با توجه به واژه‌های داخل کمانک پاسخ درست را انتخاب نمایید. الف) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی (سوم شخص - اول شخص) در بعضی صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده است. ب) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا و در مرحله بعد، است. (اجتماعی، سیاسی، سیاسی/اجتماعی)	۰/۵
	موسیقی شعر (۶ نمره)	
۱۲	تعداد اختیارات زبانی در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) سوی من: (U - -) ب) جادوی دهر: (U - - U) ج) عامیانه: (- - U)	۰/۲۵
۱۳	با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۱) به حُسن خُلق و وفا کس به یار ما نرسد / تو را در این سخن انکار کار ما نرسد (۲) ز دو دیده خون فشام ز غمت شب جدایی / چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی الف) وزن کدام بیت «همسان» است؟ ب) نشانه‌های هجایی «رکن پایانی» بیت «ناهمسان» را بنویسید.	۰/۵
۱۴	کدام یک از اوزان زیر برتری دارد و وزن بیت را بهتر نشان می‌دهد؟ الف) (مستفعل فاعلات مستفعل فع) ب) (مستفعل مستفعل مستفعل مستف) ج) (مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن)	۰/۲۵
۱۵	با توجه به دو بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «کیست که پیغام من به شهر شروان برد / یک سخن از من بدان مرد سخندان برد کیسه هنوز فربه است، با تو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر، کیسه رسد به لاغری» الف) وزن هر دو بیت «همسان دولختی» است. درست نادرست ب) یک «اختیار وزنی» مشترک در هر دو بیت بیابید.	۰/۵
۱۶	در کدام گزینه شاعر از اختیار وزنی «ابدال» در دو هجای ماقبل آخر استفاده کرده است؟ الف) ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی / تا راهرو نباشی کی راهبر شوی ب) صورتش در وزش بیشه شور ابدی خواهد ماند	۰/۲۵
۱۷	با توجه به مصرع «میان مشرق و مغرب ندای محتضریست» به پرسش‌ها پاسخ دهید. الف) یک اختیار وزنی در این شعر بیابید. ب) وزن بیت را به صورت کامل بنویسید.	۱/۲۵
۱۸	کدام یک از بیت‌های زیر در بحر «هزج مسدس محذوف» سروده شده است؟ الف) به پایان آمد این دفتر، حکایت همچنان باقی / به صد دفتر نشاید گفت حسب الحال مشتاقی ب) به صد جان آرزو آن رغبت که جانان / نخواهم گوید و خواهد به صد جان ج) پر از مثنوی‌های زندانه است / شب شعر عرفانی چشم تو	۰/۲۵
۱۹	با توجه به بیت: «پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت / شب مانده بود و جرئت فردا شدن نداشت» به پرسش‌ها پاسخ دهید. الف) در کدام هجای مصرع اول اختیار زبانی «تغییر کمیت مصوت‌ها» داریم؟ ب) در هجای دوم مصرع اول کدام اختیار زبانی صورت گرفته است؟ ج) این بیت را می‌توان به دو صورت «همسان» و «ناهمسان» تقسیم بندی کرد. درست نادرست	۰/۷۵
	صفحه ۲ از ۵	

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات علوم انسانی-علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۵/۲۷
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷ صبح به افق تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

۲۰	در بیت زیر کدام اختیارات شاعری وجود ندارد؟ «به وفای دل من ناله بر آید چنانک / چنبر این فلک شعوده گر بگشاید» (الف) بلند تلفظ کردن مصوّت های کوتاه - امکان حذف همزه (ب) بلند تلفظ کردن مصوّت های کوتاه - امکان حذف همزه (ج) آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن - کوتاه تلفظ کردن مصوّت های بلند (د) بلند بودن هجای پایان مصرع - ابدال	۰/۲۵
۲۱	با توجه به بیت «سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه / ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست» به پرسش ها پاسخ دهید. (الف) اختیار وزنی مشترک در هردو مصرع بیت بالا بین واژگان و ایجاد شده است. (ب) نام این اختیار وزنی را بنویسید.	۰/۷۵
۲۲	کدام گزینه با بیت «گشته ام در جهان و آخر کار / دلبری برگزیده ام که می رس» وزن یکسان دارد؟ (الف) راستی کن که راستان رستند / راستان در جهان قوی دستند (ب) گشت یکی چشمه ز سنگی جدا / غلغله زن، چهره نما، تیزپا	۰/۲۵
۲۳	در رکن اول کدام مصرع اختیار وزنی به کار رفته است؟ نام آن اختیار وزنی را بنویسید. یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غم دیده ما شاد نکرد	۰/۵
۲۴	کدام گزینه در مورد وزن بیت زیر درست نیست؟ «لیخند تو خلاصه خوبی ها است / لختی بخند، خنده گل زیبا است» (الف) مستفعلن مفاعل مستفعل (ب) مستفعل فاعلات مستفعل (ج) مفعول فاعلات مفاعیلن	۰/۲۵
زیبایی شناسی (۶ نمره)		
۲۵	در کدام یک از واژه های مشخص شده بیت های زیر آرایه «مراعات نظیر» وجود دارد؟ (الف) دولت عشق بین که چون از سر فقر و افتخار / گوشه تاج سلطنت می شکند گدای تو (ب) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی / که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما (ج) باغ باران خورده می نوشید نرگس / لرزشی در سبزه های تر دوید	۰/۲۵
۲۶	در کدام بیت اشاره تاریخی به داستان «عاشقانه» دیده نمی شود؟ (الف) ناقه سنگین می رود در هر قدم گویی ز شوق / روح مجنون چنگ در دامن محمل می زند (ب) شور شیرین تو را نازم که بعد از قرن ها / هر که لاف عشق زد، نامی هم از فرهاد برد (ج) گفتم آن یار کز او گشت سردار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد	۰/۲۵
۲۷	آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) بهر این فرمود رحمان ای پسر / کل یوم هو فی شأن ای پسر (تضمین - تلمیح) (ب) یار بی برده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الابصار (تلمیح - تضمین)	۰/۵
۲۸	با توجه به بیت «روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می ریزد آن زر می زند» به پرسش ها پاسخ دهید. (الف) از واژه های مشخص شده کدام واژه «نشر» است؟ (ب) «نشر» را در بیت بالا مشخص نمایید. (ج) نوع «لف و نشر» به کار رفته را بنویسید.	۰/۷۵
۲۹	با توجه به بیت: «اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع» به پرسش ها پاسخ دهید. (الف) کدام واژه ها سبب آفرینش آرایه «تضاد» شده اند؟ (ب) آرایه «تضاد» بر موسیقی لفظی کلام می افزاید. درست نادرست	۰/۷۵
۳۰	در بیت: «بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران / کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران» جاهای خالی را با واژه های مناسب کامل نمایید. (الف) سعدی با بزرگ نمایی در توصیف اوج احساسات و عواطف سرشار درونی خود را نشان می دهد. (ب) بزرگ نمایی سعدی در بیت بالا سبب آفرینش آرایه شده است.	۰/۵
صفحه ۳ از ۵		

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات علوم انسانی-علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۵/۲۷
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷ صبح به افق تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

۳۱	با توجه به بیت: «چنان سایه گسترد بر عالمی / که زالی نیندیشد از رستمی» به پرسش‌ها پاسخ دهید. الف کدام واژه سبب خلق آرایه «ایهام تناسب» شده است؟ ب) معنی «پذیرفتنی» این واژه در بیت کدام است؟ ج) این واژه در معنای «غیر پذیرفتنی» با کدام واژه تناسب دارد؟	۰/۷۵
۳۲	آرایه‌های (حسن تعلیل - متناقض نما - حس آمیزی - اسلوب معادله) را در هر یک از بیت‌های زیر مشخص کنید. (هر بیت یک آرایه) الف) دل چو شد غافل ز حق، فرمان پذیر تن بود / می برد هر جا که خواهد اسب، خواب آلوده را ب) ما با توایم و با تو نه ایم؛ اینست بوالعجب / در حلقه ایم با تو و چون حلقه بر دریم ج) سپهد پرسستنده را گشت گرم / سخن‌های شیرین به آوای نرم د) تویی بهانه آن ابرها که می‌گیرند / بیا که صاف شود این هوای بارانی	۱
۳۳	با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. ۱) اگر سنت اوست نوآوری، / نگاهی هم از نو به سنت کنیم ۲) بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت ۳) سعدی از سرزنش خلق نترسد، هیئات / غرقه در نیل چه اندیشه کند باران را الف) واژه مشخص شده در بیت اول چه آرایه‌ای را در ذهن تداعی می‌کند؟ ب) یک ترکیب در مصرع اول بیت دوم بنویسید که آرایه «حس آمیزی» داشته باشد. ج) زیبایی آفرینی اسلوب معادله در بیت سوم بر پایه می‌باشد.	۰/۷۵
۳۴	شاعر در کدام یک از بیت‌های زیر برای یک مفهوم، دلیل هنری (شاعرانه) و غیرواقعی آورده است؟ این آرایه چه نام دارد؟ الف) هر دم از سرگشتگی چون گرد می‌پیچم به خود / همراهان رفتند و من تنها به صحرا مانده‌ام ب) باران همه برجای عرق می‌چکد از ابر / پیداست که از دست کریم تو حیا کرد	۰/۵
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۳۵	متن زیر از آثار «قائم مقام فراهانی» است با توجه به آن به پرسش‌ها پاسخ دهید. «...اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته...» الف) ترکیب «کلبه مراودات» چه آرایه‌ای دارد؟ ب) نوع نثر این متن است. (مسجع - مصنوع) ج) نویسنده متن احیاکننده نظم فارسی است. درست / نادرست د) کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های متن بالا است؟ ۱) عبارات کوتاه و موزون ۲) مضامین طنزآمیز	۱
۳۶	بیت‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. ۱) گریه را به مستی بهانه کردم / شکوه‌ها ز دست زمانه کردم ۲) آستین چو از چشم برگرفتم / سیل خون به دامن روانه کردم ۳) از چه روی چون ارغنون ننالم؟ / از جفایت ای چرخ دون ننالم ۴) چون نگریم ز درد و چون ننالم / دزد را چو محرم به خانه کردم؟ الف) یک نمونه «اغراق» در بیت دوم مشخص کنید. ب) در قسمت‌های مشخص شده سروده بالا، علاوه بر «تشخیص» چه آرایه مشترکی وجود دارد؟ ج) با توجه به سروده بالا، عرصه هنر عارف قزوینی و است.	۱
	صفحه ۴ از ۵	

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات علوم انسانی-علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۵/۲۷
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷ صبح به افق تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

۳۷	با توجه به سروده «سیدعلی موسوی گرمارودی»، به پرسش‌ها پاسخ دهید. چگونه شمشیری زهرآگین/پیشانی بلند تو/ این کتاب خداوند را/ از هم می‌گشاید؟/ چگونه می‌توان به شمشیری، دریایی را شکافت؟/ هنگام که همتاب آفتاب/ به خانهٔ یتیم‌کان بیوه زنی تابیدی/ او بر آن شانه که پیامبر پا نهاد/ کودکان را نشاندی/ و از آن دهان که هُرای شیر می‌خروشید/ کلمات کودکان تراوید/ آیا تاریخ، بر درِ سرای/ به تحیر/ خشک و لرزان نمانده بود؟ الف) یک مورد از ویژگی‌های «فکری» ادبیات دورهٔ انقلاب با توجه به سرودهٔ بالا بنویسید؟ ب) سرودهٔ بالا یادآور کدام «شخصیت بزرگ» است؟ ج) کدام ویژگی زبانی، در این شعر مشهود است؟ د) واژگان متناسب با دین (۲) باستان‌گرایی ه) یک اثر از شاعر شعر بالا بنویسید.	۱
۳۸	نوشته زیر از کتاب «آن بیست و سه نفر» اثر احمد یوسف زاده انتخاب شده است. با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید. «... کاش می‌شد گوشه‌ای بایستیم. این آرزو هنوز توی دلم بود که ناگهان صدایی مثل شلیک گلوله بلند شد و مینی بوس افتاد به تکان‌های شدید. لاستیکش ترکیده بود. راننده و محافظان مسلح برای تعویض لاستیک پیاده شدند. از اقبال ما بود که زاپاس مینی بوس هم پنجر از آب درآمد و عراقی‌ها مجبور شدند همان جا لاستیک را پنچرگیری کنند. این یعنی فرصتی برای ما که زیر نگاه سربازان مسلح عراقی روی زمین بنشینیم و مشامان را پر کنیم از بوی تازهٔ علف و گوش‌هایمان را از صدای گنجشک‌های آزاد آسمان». الف) یک «تشبیه» در متن بالا پیدا کنید. ب) دو مورد از ویژگی‌های «زبانی» را متن بالا بنویسید. ج) نثر فوق، مربوط به سبک..... است؟ (معاصر - انقلاب)	۱
	«به دوازده تو موکند، که گر کشاید ابردم از بند، پسند که ابرم ابرایم با مهر تو آینه است»	
	صفحه ۵ از ۵	